

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 lipca 2017 r.

Pozwem z dnia 7 grudnia 2016 roku (data stempla pocztowego) J. K. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa- Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z siedzibą w W. kwoty 30 000 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 24 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty, a także o zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że na podstawie umowy z dnia 14 sierpnia 2014 r. na roboty budowlane powód wykonywał na rzecz pozwanego remont pomieszczeń biurowych przy Placu (...)/ w W.. Pozwany na podstawie § 14 ust. 1 pkt 6 oraz § 14 ust. 1 pkt 7 w zw. z ust 5 przedmiotowej umowy naliczył karę umowną w łącznej wysokości 34 842,56 zł w związku z nieprzedłożeniem do zaakceptowania projektu umowy podwykonawstwo oraz z tytułu zwłoki w przedłożeniu poświadczony za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo z firmami (...) sp. z o.o. Pod wskazał, że przedmiotowe uchybienie, którego się dopuścił, miało tylko i wyłącznie charakter formalny i w żaden sposób nie wpłynęło na realizację przedmiotu umowy, zaś pozwany nie ponosi jakiegokolwiek szkody. Powód należycie rozliczył się z podwykonawcami, zaś same roboty zakończył przed upływem terminu określonego w umowie. Pomimo tego łączna wysokość nałożonej na powoda przez pozwanego kary z tego tytułu stanowi aż 20 % całego wynagrodzenia. Tym samym za opóźnienie w dostarczeniu dokumentu, które nie pociągało za sobą żadnych negatywnych konsekwencji dla pozwanego, obciążono powoda karą umowną 2-krotnie wyższą niż karą jaka groziłaby za niewykonanie lub odstąpienie od umowy. Wobec powyższego powód domaga się miarkowania kary umownej i ustalenie jej na kwotę 4 842,56 zł, a w konsekwencji zwrotu powodowi kwoty 30 000 zł potrąconej z wierzytelnością wykonawcy z tytułu wynagrodzenia za realizację przedmiotowego żądania (pozew k. 2-5).

Pozwany Skarb Państwa – Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z siedziba w W. domagał się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, że w niniejszej sprawie nie można mówić o wykonaniu zobowiązania, bowiem J. K. nie przedłożył do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a poświadczone za zgodność z oryginałem kopie umów o podwykonawstwo zostały przedłożone dopiero na wezwanie pozwanego. W dodatku za rażąco wygórowaną można uznać karę umowną równą bądź zbliżoną do wartości zobowiązania, gdy tymczasem zastrzeżona przez pozwanego kara wyniosła jedynie 20 % (odpowiedź na pozew k. 53-59).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 sierpnia 2014 r. Skarb Państwa – Instytut Pamięci Narodowej- Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi z siedzibą w W. zawarł z J. K. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. K. z siedzibą w W. umowę, przedmiotem której był remont pomieszczeń w budynku przy Placu (...) w W.. Wykonanie przedmiotu umowy miało nastąpić w okresie pomiędzy 1 października 2014 do 22 grudnia 2014 r., zaś wynagrodzenie ustalono na kwotę 173 605,41 zł brutto. Zgodnie z § 10 ust. 5 umowy strony ustaliły, że wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada zamawiającemu poświadczoną (przez siebie) za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem były roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Wraz z umową wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca zamówienia przedkłada zamawiającemu aktualny odpis z właściwego rejestru lub z centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej lub inny dokument potwierdzający uprawnienia osób zawierających umowę podwykonawcy do jego reprezentowania. Na podstawie § 14 ust. 1 pkt 6 i 7 umowy wykonawca zobowiązany był do zapłaty zamawiającemu kary umownej w przypadku nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany, w wysokości 5 % wynagrodzenia brutto określonego w § 4 ust. 2 oraz w

przypadku nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, w wysokości 1 % wysokości wartości brutto tej umowy, za każdy dzień opóźnienia w stosunku do terminu wskazanego w § 10 ust 5 (umowa k. 6-20).

W związku z powstającymi opóźnieniami w realizacji prac i częstymi zmianami harmonogramu pracownicy pozwanego, w tym zastępca biura dyrektora D. K., nalegali, by powód zwiększył tempo pracy. Wobec powyższego J. K. zawarł w dniu 29 września 2014 r. umowę z (...) sp. z o. o. z siedzibą w W., przedmiotem której było wykonanie i montaż sufitu napinanego w pomieszczeniu znajdującym się w budynku położonym przy Pl. (...) w W. (umowa na realizację – montaż sufitu napinanego k. 21-28), zaś w dniu 1 października 2014 r. umowę o wykonanie usług remontowych z W. P. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...)W. P. w W., przedmiotem której było wykonanie malowania dwukrotnego pomieszczeń biurowych o powierzchni 3 000 m² (umowa o wykonanie prac remontowych k. 29–30, zeznania świadka D. K. utrwalone na płycie CD k. 80).

Pismem z dnia 19 listopada 2014 r. Instytut Pamięci Narodowej- Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi z siedzibą w W. wezwał J. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) J. K. z siedzibą w W. do natychmiastowego ujawnienia wszystkich podwykonawców przy pomocy których realizuje umowę i przedstawienia zawartych z nimi umów wraz z dokumentami potwierdzającymi ich rozliczenie – terminie nieprzekraczalnym do 26 listopada 2014 r. (pismo z dnia 18 listopada 2014 k. 31)

W odpowiedzi na powyższe – pismem z dnia 21 listopada 2014 r. J. K. poinformował pozwanego, że przy realizacji umowy z dnia 14 sierpnia 2014 r. na remont pomieszczeń w budynku przy płacy K. 2/4/6 w W. współpracują z nim następujący podwykonawcy, załączając kopie umów i potwierdzeń przelewów:

1. firma (...) sp. z o. o. z siedzibą w W., która zrealizowała wymianę sufitów napinanych w czytelnii;
2. firma (...) z siedzibą w W.

(pismo z dnia 21 listopada 2014 r. k. 32).

Umowa została zrealizowana w całości w terminie. W dniu 21 listopada 2014 r. zgłoszono zakończenie części robót, zaś w dniu 24 listopada 2014 r. dokonano odbioru częściowego pomieszczeń w budynku przy pl. (...) w W. (protokół odbioru wykonanych robót k. 36, protokół czynności obioru częściowego k. 37, zeznania świadka D. K. utrwalone na płycie CD k. 80).

J. K. wystawił w dniu 19 grudnia 2014 r. Instytutowi Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z siedzibą w W. fakturę VAT nr (...) na kwocie 78 572,41 zł tytułem remontu pomieszczeń w budynku przy Pl. (...) w W. (faktura VAT nr (...) k. 39).

Pismem z dnia 19 grudnia 2014 r. powód zwrócił się do pozwanego z prośbą o niestosowanie wobec niego kar umownych, wskazując, że nie dopełnił obowiązku zgłoszenia pracowników z uwagi na nagłący czas i tempo pracy – wchodząc naprzeciw prośbie pozwanego o zwiększenie liczby pracujących ludzi (pismo z dnia 19 grudnia 2014 r. k. 33).

Pozwany w związku z nieujawnieniem podwykonawców i opóźnieniem w przedłożeniu umów naliczył powodowi następujące kary umowne:

- za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo zawartej z W. P. na podstawie § 14 ust 1 pkt 6 w wysokości 8 680,27 zł (5% x 173 605,41zł);
- za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo zawartej z W. P. na podstawie § 14 ust 1 pkt 7 w wysokości 12 958,32 zł (1% x 26 445 zł x 49 dni);
- za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo zawartej z (...) sp. z o.o. na podstawie § 14 ust 1 pkt 6 w wysokości 8 680,27 zł (5% x 173 605,41zł);

- za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo zawartej z (...) sp. z o.o. na podstawie § 14 ust 1 pkt 7 w wysokości 12 958,32 zł (1% x 8 870,52 zł x 51dni),

tj. w łącznej kwocie 34 842,56 zł (wyliczenie kar umownych k. 41).

Pismem z dnia 22 grudnia 2014 r. Skarb Państwa – Instytut Pamięci Narodowej- Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi z siedzibą w W. złożył oświadczenie, że zgodnie z § 14 ust 1 w związku z § 14 ust 3 umowy z dnia 14 sierpnia 2014 r. obejmującej remont pomieszczeń w budynku przy pl. (...) w W., potrąca wierzytelność przysługującą Skarbowi Państwa – Instytutowi Pamięci Narodowej- Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi z siedzibą w W. z tytułu kary umownej w kwocie 34 842,56 zł z wierzytelności przysługującej (...) Przedsiębiorstwu (...) 78 572,41 zł z tytułu wynagrodzenia za realizację zadania p.n. „Remont pomieszczeń w budynku przy pl. (...) w W.. W wyniku dokonanego potrącenia z faktury nr (...) r. z dnia 19 grudnia 2014 r. miała zostać powodowi wypłacona różnica w kwocie 43 729,85 zł (oświadczenie o potrąceniu wierzytelności k. 40, wyliczenie kar umownych k. 41, nota księgowa k. 41).

Pismem z dnia 16 listopada 2015 r. J. K. wezwał Instytutu Pamięci Narodowej Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z siedzibą w W. do zapłaty kwoty 30 000 zł w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma (wezwanie do zapłaty k. 43-44).

Powyższy stan faktyczny był w większości niesporny pomiędzy stronami, a Sąd ustalił go na podstawie powołanych wyżej dowodów. Jedyną kwestią sporną była to, czy powód wykonał zobowiązanie w całości, czy też w znacznej części. W tym zakresie pozwany argumentował, że powód nie wywiązał się z tego i nie wykonał zobowiązania w znacznej części, gdyż nie przedłożył do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, przedmiotem której były roboty budowlane, zaś kopie umów o podwykonawstwo zostały przedłożone dopiero na wezwanie pozwanego. W ocenie Sądu argumentacja pozwanego jest niesłuszna, a zobowiązanie powoda wynikające z umowy o roboty budowlane łączącej go z pozwanym zostało w całości wykonane. Świadczy o tym to, że dokonany został odbiór pomieszczeń w budynku przy pl. (...) w W.. Jak również zakończenie robót potwierdził świadek D. K..

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów, ich wiarygodność nie była kwestionowana w toku postępowania przez żadną ze stron. Stwierdzone dokumentami okoliczności, Sąd mógłby zatem uznać za ustalone już na podstawie art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c., jako fakty przyznane lub bezsporne.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka D. K., uznając je za przekonujące. W sprawie nie zostały ujawnione jakiegokolwiek okoliczności, które podważyłyby wiarygodność tych zeznań. Zeznania korespondowały z dowodami z dokumentów, były spójne i logiczne, dlatego rzeczowy i jasny opis faktów zawarty w treści zeznań świadka Sąd uznał za odpowiadający rzeczywistości stanowi rzeczy we wskazanym zakresie

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Strony postępowania łączyła umowa o roboty budowlane. Umowa ta unormowana została w art. 647 k.c., w myśl którego przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Poza sporem pozostawało, że wykonawca oddał przewidziany w umowie obiekt, wykonany zgodnie z projektem i wiedzą techniczną, co z kolei zrodziło po stronie inwestora obowiązek zapłaty umówionego wynagrodzenia. Pozwany wypłacił wynagrodzenie, potrącając uprzednio przysługującą mu kwotę z tytułu naliczonych kar umownych. W ocenie powoda ustalona przez pozwanego kara umowna jest rażąco wygórowana, a zobowiązanie zostało wykonane, toteż zachodzą przesłanki miarkowania kary.

W myśl art. 483 § 1 k.c. można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Stosowanie zaś do art. 484 par 1 k.c. w myśl którego w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody; żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły

Kara umowna stanowi sankcję cywilnoprawną na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. O ile w zasadniczym modelu kary umownej przyjętym w kodeksie cywilnym prymat należy przyznać funkcji kompensacyjnej, jest ona surogatem odszkodowania za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania niepieniężnego i ma na celu naprawienie szkody poniesionej przez wierzyciela, tym niemniej wolą stron może dojść do wzmocnienia jej wtórnego – represyjnego i prewencyjnego oddziaływania. Funkcja represyjnej kary umownej szczególnie widoczna jest wówczas, gdy strony już przy zawieraniu umowy przewidują karę umowną przewyższającą wysokość potencjalnej szkody, element represji wyraża się również w uniezależnieniu prawa do domagania się należności z tytułu kary umownej od wielkości szkody (wyrok SN z dnia 17 czerwca 2003 r., III CKN 122/01, LEX nr 141400). Równie ważnym zadaniem kary umownej jest zabezpieczenie wykonania zobowiązania, tym samym zwiększenie realności wykonania zobowiązania oraz ułatwienie naprawienia szkody. Takie oddziaływanie można określić mianem funkcji stymulacyjnej kary umownej, bowiem jej zastrzeżenie ma mobilizować dłużnika do prawidłowego wykonania zobowiązania.

Zgodnie z art. 484 § 2 k.c. jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana. Ustawodawca nie wskazał stanów faktycznych uzasadniających miarkowanie kary umownej, pozostawiając ich ustalenie uznaniu sędziowskiemu uwzględniającemu okoliczności konkretnej sprawy, co oznacza, że zasadniczo do sądu należy wybór kryteriów, które przyjmuje za podstawę kontroli wysokości kary umownej. W pełni uzasadniony jest pogląd, że ocena w tym zakresie może, a w wielu przypadkach nawet powinna - nawiązywać do czynników wpływających na odpowiedzialność odszkodowawczą na zasadach ogólnych, w tym również zakresu, charakteru i czasu trwania naruszenia przez dłużnika jego obowiązków kontraktowych, jak też jego subiektywnego stosunku do takiego zaniedbania (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2013 r., IV CSK 644/12, LEX nr 1365722).

W tym miejscu wypada wskazać na kilka kryteriów odniesienia dla dokonywanej przez sąd oceny wysokości kary umownej w kontekście jej rażącego wygórowania. Najbardziej ogólnym wyznacznikiem jest stosunek pomiędzy wysokością kary a wartością całego zobowiązania głównego, odniesienie do wartości świadczenia spełnionego przez dłużnika z opóźnieniem, porównanie jej z wartością szkody powstałej po stronie wierzyciela wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. Wśród kryteriów miarkowania wskazuje się takie elementy, jak: zakres i czas trwania naruszenia przez dłużnika powinności kontraktowych; wagę naruszonych postanowień kontraktowych (obowiązki główne, obowiązki uboczne); zagrożenie dalszymi naruszeniami powinności kontraktowych (zwłaszcza w razie powiązania kary umownej z obowiązkiem zaniechania określonych działań przez dłużnika); zgodny zamiar stron w zakresie ustalenia celu zastrzeżenia kary umownej w określonej wysokości (np. uwypuklenie przez strony funkcji represyjnej).

Zgodnie z § 10 ust. 5 umowy strony ustaliły, że wykonawca, podwykonawca lub dalszy podwykonawca przedkłada zamawiającemu poświadczoną (przez siebie) za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem były roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia. Na podstawie § 14 ust. 1 pkt 6 i 7 umowy wykonawca zobowiązany był do zapłaty zamawiającemu kary umownej w wysokości w przypadku nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany, w wysokości 5 % wynagrodzenia brutto określonego w § 4 ust. 2. oraz w przypadku nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany, w wysokości 1 % wysokości wartości brutto tej umowy, za każdy dzień opóźnienia w stosunku do terminu wskazanego w § 10 ust 5. (umowa k. 6-20).

Wskazane wyżej postanowienia umowne znajdują swą podstawę prawną w przepisach art. 143d ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.), zgodnie z którym umowa o roboty budowlane zawiera w szczególności postanowienia dotyczące:

- 1) obowiązku przedkładania przez wykonawcę zamawiającemu projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także projektu jej zmiany, oraz poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i jej zmian;
- 2) wskazania terminu na zgłoszenie przez zamawiającego zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i do projektu jej zmiany lub sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, i do jej zmian;
- 3) obowiązku przedkładania przez wykonawcę zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartych umów o podwykonawstwo, których przedmiotem są dostawy lub usługi, oraz ich zmian;
- 4) zasad zapłaty wynagrodzenia wykonawcy, uwarunkowanej przedstawieniem przez niego dowodów potwierdzających zapłatę wymagalnego wynagrodzenia podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom;
- 5) terminu zapłaty wynagrodzenia podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy;
- 6) zasad zawierania umów o podwykonawstwo z dalszymi podwykonawcami;
- 7) wysokości kar umownych, z tytułu:
 - a) braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom,
 - b) nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany,
 - c) nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany,
 - d) braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz w art. 143b ust. 5 i 8, przedkładający może poświadczyć za zgodność z oryginałem kopię umowy o podwykonawstwo.

O ile zatem ustawodawca wprowadził obowiązek zastrzeżenia w umowach wyżej wskazanych kar umownych, to nie narzucił ich wysokości.

Wskazać należy, że będące przedmiotem analizy postanowienia umowne dot. kar umownych pełnią funkcję prewencyjną, mającą na celu dyscyplinowanie podmiotów odpowiedzialnych w umowie o podwykonawstwo za zapłatę wynagrodzenia. Służą zatem zagwarantowaniu ochrony interesów podwykonawców oraz dalszych podwykonawców i należytego wykonania umowy w sprawie zamówienia publicznego, a także interesów inwestorów, bowiem w myśl art. 6471 § 5 k.c. zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę.

Przy analizie zastrzeżonych w umowie kar nie można również pominąć okoliczności dopuszczenia się przez zaniechania sankcjonowanych obowiązków, mianowicie w związku z powstającymi opóźnieniami w realizacji prac oraz naciskami pozwanego, by zwiększył tempo pracy – powód zdecydował się zawrzeć umowy o podwykonawstwo. Zauważyć należy, że powód, koncentrując się na realizacji głównego przedmiotu umowy w terminie, tj. remontu pomieszczeń biurowych przy Placu (...), zaniechał dokonania czynności o charakterze formalnym i informacyjnym. Niemniej niewątpliwie podjął wszelkie działania, by uniknąć narażenia pozwanego na szkodę związaną z

nieterminowym wykonaniem przez niego umowy. Co istotne, ostatecznie powód zakończył roboty budowlane przed upływem terminu określonego w umowie, w dodatku należycie rozliczył się z podwykonawcami. Niewątpliwie zatem pozwanego nie spotkały żadne niegodności związane z niedostarczeniem przez powoda wskazanych dokumentów w terminie.

Kierując się przedstawionymi argumentami oraz przywołanymi przepisami prawnymi, Sąd uznał, że wniosek powoda o miarkowanie kary umownej jest zasadny w części. W ocenie Sądu wysokość kary za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umów o podwykonawstwo (5 % wynagrodzenia brutto), biorąc pod uwagę jej charakter, wagę naruszonych postanowień umowy oraz skutki jakie mogły stąd wyniknąć (solidarna odpowiedzialność pozwanego) - jest w pełni akceptowalna i nie może być postrzegana za rażąco wygórowaną. Co do kary zastrzeżonej na wypadek nieprzedłożenia poświadczonyj za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo to, o ile w ocenie Sadu uzasadnioną i adekwatną wydaje się jej wysokość określona jako 1 % wysokości wartości brutto umowy o podwykonawstwo, naliczanie jej za każdy dzień zwłoki wydaje się już nadmiernym obciążeniem wykonawcy. Jeszcze raz należy podkreślić, że zastrzeżone kary miały spełniać przede wszystkim cel prewencyjny oraz wynagrodzić pozwanemu wszelkie niedogodności, jakie mogły wywołać, tymczasem nie zostały w sprawie ujawnione okoliczności, które uzasadniałyby sankcjonowanie każdego dnia zwłoki powoda w niedostarczeniu wskazanych dokumentów. W ocenie Sądu nie ma podstaw do przyjęcia, by wykonanie wskazanych obowiązków umownych w ustalonym w umowie terminie miało mieć dla pozwanego szczególne znaczenie. Choć powód jako profesjonalista winien mieć świadomość konsekwencji nieterminowego wykonania poszczególnych obowiązków umownych, to w świetle okoliczności niniejszej sprawy obciążenie go karą umowną za każdy dzień zwłoki w tym zakresie byłoby naruszeniem zasady słuszności.

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu zasadnym było zmiarkowanie kar umownych za nieprzedłożenie poświadczonyj za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo następujący sposób:

- za nieprzedłożenie poświadczonyj za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo zawartej z W. P. na podstawie § 14 ust 1 pkt 7 w wysokości 264,45 zł (1% x 26 445 zł);
- za nieprzedłożenie poświadczonyj za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo zawartej z (...) sp. z o.o. na podstawie § 14 ust 1 pkt 7 w wysokości 88,70 zł (1% x 8 870,52 zł).

Mając na uwadze powyższe, łączna wysokość kar umownych winna w niniejszej sprawie wynieść 17 713,70 zł (8 680,27 zł + 8 680,27 zł + 264,45 zł + 88,70 zł), w konsekwencji czego Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 17 128,87 zł, tj. różnicę pomiędzy kwotą potrąconą z wynagrodzenia powoda z tytułu kar umownych (34 842,56 zł) a zmiarkowaną przez Sąd wysokością kar umownych (17 713,70 zł), o czym orzeczono w pkt 1 wyroku. Dalej idące żądanie podlegało oddaleniu.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Opóźnienie w spełnieniu świadczenia powstaje, jeżeli dłużnik nie spełnia go w czasie właściwym. O wysokości odsetek Sąd orzekł na podstawie znowelizowanych przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 roku, o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1830), w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.7) wprowadza się następujące zmiany: 2) w art. 481: a) § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wiarytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy”. W świetle art. 56, cytowanej ustawy, do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r. Wobec treści żądania powoda należało zasądzić odsetki ustawowe od dnia 24 kwietnia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetki za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu, Sąd orzekł w pkt 3 wyroku w oparciu o zasadę stosunkowego ich rozdzielenia przewidzianą w art. 100 k.p.c. - zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań poniesione przez strony koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone - mając na względzie dysproporcję w zakresie poniesionych przez obie strony kosztów. Powód ostał się ze swym żądaniem w 57 % (17 128,87 z 30 000 zł), toteż jego przegrana wyniosła 43 %.

Powód poniósł w niniejszej sprawie koszty procesu w łącznej kwocie 5 117 zł, na które złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 1500 zł, wydatki opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem w kwocie 3 600 zł, ustalone na podstawie § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. W niniejszej sprawie powoda obciążała kwota 2200,11 zł (43 % z 5 117 zł), mając jednak na uwadze, że powód poniósł koszty w kwocie 5 117 zł, zasądzeniu na rzecz powoda od pozwanego podlegała kwota 2916,69 zł ((...)-2200,11).

Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w wyroku.

W., dnia 31 lipca 2017 r.

SSR Dominika Podpora

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem proszę doręczyć pełn. powoda oraz pozwanemu (a nie pełnomocnikowi).